

Vaeira

Wednesday, January 18th @ 8:00 PM Given by Rabbi Shmuel Silber

1. שמות פרק ו

י וַיִּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמְר: יא בְּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעָה מֵלֶךְ מִצְרֵיִם וְישַׁלַח אֶת־בְּנֵיְ־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצְוֹ: יוּ וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּשְׁמְר: יא בְּא דַבֵּר אֶל־שְּמְעִוּ אֵלֵי וְאֵיךְ יִשְׁמְעֵנִי פַּרְעֹה וַאֲנִי עְרֵל שְּׁפְתֵים: יב וְיִדְבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֶר הָן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שֵׁמְעִוּ אֵלֵי וְאֵיךְ יִשְׁמְעֵנִי פַּרְעֹה וַאֲנִי עְרֵל שְּׁפְתֵים:
10. The Lord spoke to Moses, saying, 11. "Come, speak to Pharaoh, the king of Egypt, and he will let the children of Israel out of his land."

12. But Moses spoke before the Lord, saying, "Behold, the children of Israel did not hearken to me. How then will Pharaoh hearken to me, seeing that I am of closed lips?"

2. שמות פרק ו

יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהְרוֹ וַיְצַוּם אֶל־בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעִה מֶלֶךְ מִצְרֵיִם לְהוֹצִיא אָת־בִּנִי־יִשִּׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרֵיִם:

13. So the Lord spoke to Moses and to Aaron, and He commanded them concerning the children of Israel and concerning Pharaoh, the king of Egypt, to let the children of Israel out of the land of Egypt.

3. שמות פרק ו

יד אָלֶה רָאשִׁי בֵית־אֲבֹתֶם בְּנֵי רָאוּבֵׁן בְּלָר יִשְּׁרָאֵל חֲנִוֹד וּפַלּוּאֹ חָצְרָן וְכַרְמִׁי אֵלֶה מִשְׁפְּחָת רְאוּבֵן:
שְׁמְּוֹת בְּנֵי־לֵוֹי לְתִּלְדֹתָם בַּרְשׁׁרִוֹן וְאָהֵר וְיָשְׁרָאֵל חֲנִוֹד וְשָׁאוּל בֶּן־הַבְּנַצְנִית אֵלֶה מִשְׁפְּחָת שִׁמְּוֹן יִאָבֶן וְאֹהֵר וְיָבֶין וְצֹחֵר וְשָׁאוּל בֶּן־הַבְּנַצְנִית אֵלֶה מִשְׁפְּחָת שִׁמְחֹ וּיִבְנָי וְאָרְצֵין וְצֹחֵר וְשָׁאוּל בֶּן־הַבְּנַצְיִת אֵלֶה מִשְׁפְּחָת שִׁנְה יִז בְּנֵי גְרְשִׁי וּשְׁלֹשִׁים וְיִצְּהְר וְיְהַבְּרוֹן וְעָזִיאֵל וּשְׁנִי וְמְבְּיִ מְרְרָי מַחְלֵי וּמִּהְעִי אַלֶּה מִשְׁפְּחָת הַלֵּיִי וְיִבְּרוֹן וְעָבְּלוֹן וְעָבְרֹיוֹ בְּנִי לְנְיִלְרְלִי מְבְּיִ לְּיִבְיִ מְרְרָי: כֹּה וּבְנֵי עְּיִרְאָל מְיִבְּל וְשְׁבְּל וְשְׁבְּלוֹן וְמָהְרִי: כֹב וּבְּנֵי עְבְּרְחִי: כֹה וְשָּלְעְּוֹך נְּיְבְּחְ עְבְּלְיוֹן וְמְהַבְּלוֹן וְמְהָרְיִ מְבְּבְי וְשְׁבְּלוֹן וְמְתְרֵי: כֹב וּבְּנֵי עְּיִיאֵל מֵעְרָי: כֹב וְבְנֵי לְוֹתְלְיתְּל מְצְּבְן וְסְתְּרֵי: כֹב וְיִלְּח אֲהָרֹן וְמְלְיִים וְמְבְּלְיוֹן וְמְהְרִי: כֹב וּבְּיִלְית בְּבְּיִים לְמִשְׁבְּלוֹן וְמְתְרִי: כֹב וְשְׁבְּלוֹן וְמְלְיִים לְמְשְׁבְּלוֹן וְשְּבְּלוֹן וְמְתְרִים וֹמְהְיִבְיוֹן וְמְתְרִים לְנְמְלְיוֹן בְּבְיוֹת בְּנִיתוֹם אֵלֶּיך לְוֹ וְשְׁבְּוֹן וְמְלְוֹן וְנְבְיִים לְנִים לְנִים לְמְשְׁבְּחֹת הַבְּלְיוֹם לְמְשִׁבְּלוֹן מְבְרִים לְמְשִׁבְּוֹן וְמְשְׁבְּוֹן וְמְלְבְיִם לְמְשִׁבְּלוֹן וְמְלְיִים לְנִים לְמְשְׁבְּלוֹן וְבְלְיִים לְמְשְׁבְּוֹל וְמְשְׁבְּוֹן וְמְלְוֹיְם לְנִים בְּבִּילִים מְשְׁבְּוֹן וְמְלְיִבְיִם לְיִבְּיִם לְּמְבְיִים לְּבִיְיִם לְּבְּיִבְיוֹ מְשְׁבְּוֹן מְשְׁבְּיוֹם מְשְׁבְּיוֹם לְּנִים לְנִים לְּבִּלְישְׁ בְּלִים וְנְשְׁבְּיוֹן וְשְּבְּלוֹן מְבְרִים בְּלְיִים לְּבְיִים בְּלְיִים בְּבְייִם לְנְיִים בְּיוֹבְיים לְּמְבְּיִים לְּיִבְיים לְּמְבְרִים לְיִבְיִים לְנְיִים בְּיִבְיוֹם לְחִבְּיוֹ בְּלְים בְּיְבְּבְיוֹי בְּיִבְיים לְבְּבְיוֹם לְּבְּיִים לְּבְּבְייִים לְבְבְּיִים לְּבְּבְייִם לְּבְּבְיִים לְּבְיִבְיוֹ בְּבְּבְייִיוּ בְּבְּיִים לְיִבְּבְיוֹ בְּבְיים בְּיִים בְּבְיים בְּלְיבְים בְּבְּיְיבְבְיוֹ בְּבְיְיִים בְּעְּבְּיוֹם בְּיִבְיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיְבְיבְי

14. These [following] are the heads of the fathers' houses: The sons of Reuben, Israel's firstborn: Enoch, Pallu, Hezron, and Karmi, these are the families of Reuben. 15. And the sons of Simeon: Jemuel and Jamin and Ohad and Jachin and Zohar and Saul, the son of the Canaanitess, these are the families of Simeon. 16. And these are the names of Levi's sons after their generations: Gershon, Kehath, and Merari, and the years of Levi's life were one hundred thirty seven years. 17. The sons of Gershon: Libni and Shimei to their families. 18. And the sons of Kehath were Amram, Izhar, Hebron, and Uzziel, and the years of Kehath's life were one hundred thirty three years. 19. And the sons of Merari were Mahli and Mushi; these are the families of the Levites according to their generations. 20. Amram took Jochebed, his aunt, as his wife, and she bore him Aaron and Moses, and the years of Amram's life were one hundred thirty seven years. 21. And the sons of Izhar were Korah and Nepheg and Zichri. 22. And the sons of Uzziel were Mishael, Elzaphan, and Sithri. 23. Aaron took to himself for a wife, Elisheba, the daughter of Amminadab, the sister of Nahshon, and she bore him Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar. 24. And the sons of Korah were Assir, Elkanah and Abiasaph; these are the families of the Korahites. 25. Eleazar, the son of Aaron, took himself [one] of the daughters of Putiel to himself as a wife, and she bore him Phinehas; these are the heads of the fathers' [houses] of the Levites according to their families. 26. That is Aaron and Moses, to whom the Lord said, "Take the children of Israel out of the land of Egypt with their legions." 27. They are the ones who spoke to Pharaoh, the king of Egypt, to let the children of Israel out of Egypt; they are Moses and Aaron. 28. Now it came to pass on the day that the Lord spoke to Moses in the land of Egypt,

4. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Exodus Chapter 6 Verse 14

A

Up till now Moses' and Aaron's efforts had been completely frustrated, and if nothing further was to occur, it would probably have been
considered unnecessary to provide us with such exact proof of their
parentage and relations. But, from this point onwards begins their triumphal
mission, a mission which has never been accomplished before or after
them, so that then it became a real necessity to first of all establish their
parentage and relationships so that for all time their absolutely human
origin, and the absolutely ordinary human nature of their beings should be
firmly established.

(Z)

Right from the earliest times it has occurred that men who have shown themselves quite strikingly to be benefactors to their people on account of their "godlike" deeds, have been invested after their passing away from this world, with a "godly" origin. We know well enough how, in later times, a Jew whose genealogical table was not available, and because it was not available, and because he brought the world a few sparks of light borrowed from the man Moses, became to be considered by nations as begotten of God, and to doubt his divinity became a capital crime. Our Moses was a man, remained a man and is to remain a man. When his countenance had already become radiant from what he was allowed to see of God, when he had already brought the Torah from heaven, and had miraculously and victoriously brought the people through the wilderness, God made him lay down here his genealogical table, and thereby establish

(2)

the fact how ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים how, on the day when God first spoke to him in Egypt, people knew his parents-and grandparents, his uncles and aunts and all his cousins, knew his origin and relations, had known him for eighty years in his perfectly ordinary human nature, subject to all failings and weaknesses, to all the limits and requirements of human beings, just like all other men amongst whom he had been born and grown up, in they were men, like all other men, whom God selected for His great work, men like all other men who carried out His great work.

(D)

But if this "citation of origin" is once and for all to counter and oppose all erroneous deification, every illusion of an incarnation of Deity in a human form, if it wants to give us documentary evidence of the fact: Moses, the greatest man of all time, was just a man, nothing but an ordinary human being, and the position he attained towards God did not transcend the sphere of mortal beings.

5. רש"י שמות פרק ו פסוק יד

(יד) אלה ראשי בית אבתם – מתוך שהוזקק ליחם שבטו של לוי עד משה ואהרן, בשביל משה ואהרן התחיל ליחסם דרך תולדותם מראובן.

6. מלבי"ם שמות פרק ו פסוק יד

א. (יד – כג) אלה ראשי בית אבותם. באשר הזכיר כי הקב״ה בחר בשני האחים האלה לענין הגדול הזה, שהם יהיו שלוחים בין אל ישראל בין אל פרעה, ראה הכתוב להזכיר יחוסם וקדושת אבותיהם לתולדותם לבית אבותם, לברר כי הם היו ראוים למעלה זאת מכל ישראל, ונהג בזה כדרך הכתובים בכל ספורי התולדות להזכיר תחלה את הטפל בקצרה עד שבא אל העקר שבו יאריך בכל פרטיו, כמשל מי שנאבד לו מרגלית בין החול שכובר בכברה ומשליך את החול עד שמוצא את המרגלית, וכמ״ש רש״י בכ״מ.

ב. וכן התחיל פה מראובן והזכיר יחוסו בקצרה ועבר ממנו, כי בו לא נמצא המרגלית, וכן הזכיר יחוס שמעון בקצרה, עד שבא אל לזי ששם ימצא את המרגלית, כי הוא היה השבט הנבחר לה', וע"כ הודיע שני חיי לוי כי הוא היה הסגולה ויודע ה' ימי תמימים, ומבניו מצא את הסגולה בקהת, וע"כ אמר ושני חיי קהת, ומבני קהת מצא את המרגלית בעמרם והוא לקח את יוכבד דודתו מן האב, ומבין שניהם שהיו צדיקים יצאו שני בני היצהר שנבחרו לשליחות הגדול הזה, וע"כ חשב שני חיי עמרם כי הוא היה סגולה ויתר בני קהת הזכיר בקצרה כי היו טפלים, ואגב ספר שאהרן נשא בת זוגו מגדולי ישראל ויולד את כהני ה' המשוחים בשמן משחת קדש, וגם אלעזר לקח אשה מבנות צדיקים ויולד את פנחס אשר נתן לו ה' את בריתו שלום:

7. גור אריה: שמות פרק ו פסוק יד אות ל

רכל זה לפרה את משה האהר, שככל אלו תולורות לא בחביה לחונת גואלים. זה משה ראההן, ולכך מתחיל לספר כל תולות לושנ להשתא לתורץ גם כן מה שהתתיל מואבדולא התתיל מלור לפי שהכתוב היגם לומר כי משבט ואופן לא היהוחקב יה מתיא הנואל והמ משבט שמצון לא הכוא הגואל, פי לא היח מוכן לזה אלא⁹ לני הנוקא חיינו שבט להי⁹ונו ולכך מונה הכתום מראובן, עד לוי שתוא

יים התחוד ליחסם הרך תולדותם. וקשה למתיחתחיל בשבט לוי ולא התחול בייחוס משה ואהרן, לכתוב משה ואהרן בני עמרס בן קהת בן יעהר בן, לוייין, ונהאה דחשב, כל תולדותיו של לוי עד שבא ליחוס משה ואהרן.

7. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Exodus Chapter 6 Verse 14

pernicious delusion. That is why the register of names is not confined to the direct line of descent of Moses and Aaron — Jacob, Levi, Kehath, Amram, Moses — but contains the names of the tribes coming before Levi with all their descendants, as well as the other branches of the Levi tribe. For even if this proof of their descent in the first place establishes the purely human nature of Moses and Aaron, it might at the same time further the belief that, without exception, any and everybody is suitable to become a prophet. A man could be known as a complete idiot today, and tomorrow proclaim the word of God. The spirit of God could suddenly descend upon

(B)

an ignorant uneducated person and lo! he can speak in seventy languages, which phenomenon is not without alleged instance in imaginary or pretended prophets in other circles; and then, the more ignorant, the more uneducated the prophet of today was yesterday, the greater the proof of the divinity of the Call that worked this change. Our register here counters this dangerous error. Certainly Moses and Aaron were men and nothing but men, but they were picked, chosen men. Had God wished simply to pick the first comer, other tribes than Levi stood at His disposal, and in Levi other branches than Kehath, and amongst the families of Kehath other households than Amram, and among Amram's children there was the older Aaron. But God chooses the noblest and most suitable to be His tools and messengers. Before he receives his call, the human being must develop and mature his human qualities. It was not Abraham nor Isaac but Jacob who became the real founder of the House of Israel. Not Reuben or Simeon but Levi is to be the chosen tribe. Not Aaron nor Miriam, but Moses became the "Messenger of God". Everything has to ripen up to the degree of fitness which qualifies it for selection. We have already referred on Ch. II,11, 12, to the teaching of our sages that the wirit of God does not choose for its bearers weaklings or simpletons or

dependants, rather, the messengers of God stood forth as חבר חבר מום already before their being selected, bodily, mentally and socially "healthy". Bodily, so that deluded impostors (i.e., those whose state of ill-health affect their mental outlook) should not send out morbid hallucinations which are given out and looked upon as visions of God. Mentally, because only a mind which has developed to its full human capacity can have the understanding to grasp the meaning of the Word of God, and hand it on. Socially, because only an independent person, who requires nothing for himself and seeks nothing for himself, can look on and understand men and things in that complete objectivity, without any, even subconscious, reference to himself, which is so necessary for a messenger of God.

8. שמות פרקד

(יג) ויאמר כי אדני שלח נא כיד תשלח:

13. But he said, "I beseech You, O Lord, send now [Your message] with whom You would send."

9. ספורנו שמות פרק ד פסוק יג

(יג) שלח נא ביד תשלח. ביד מי שיהיה שליח מוכן לעשות שליחותך, ולא איש כמוני שיצטרך שתהיה עם פי ותוריני באופן שאתה תהיה המדבר:

10. רמב"ן שמות פרק ו פסוק יב

(יב) הן בני ישראל לא שמעו אלי – כי לא עשית דברי נשמעים להם, ואיך ישמעני פרעה. ועוד, כי אני ערל שפתים ואיני הגון שאדבר לפני מלך גדול. ויתכן לפרש שחשב משה אולי כי מפחיתותו לא שמעו אליו כי הוא ערל שפתים ולא יכין לדבר על לבם דברים טובים דברים ניחומים אף כי ידבר לפרעה.

11. רש"י שמות פרק ו פסוק יג

ויצום אל בני ישראל - צום עליהם להנהיגם בנחת ולסבול אותם:

12. חובת התלמידים: שיח עם המלמדים ואבות הבנים

(A)

(*

(3)

חנה עד כמה שיודע כל אב וכל מלמד שבניהם ותלמידיהם הקטנים אשר לפניהם לא ישארו בקטנותם. רק יגדלו ויהיו לאנשים גדולים בשנים. אפשר גם גדולים בתורה ועבורה מ"מ ישנם אשר תכליתם רק מה שנגד עיניהם. וכיוו שרק נערים נגדם, לכן רק לחנך אותם לנערים טובים מטרתם. ותורה ויראה רק בערך ילרותם רצונם להכנים אל פרבם ודי להם. אבל מלמד ואב כזה תוטא הוא בגד ד׳ ועמו. צריך המלמד והאב לדעת שאת בני ד׳ וגדולי ישראל עליהם לחנד ולגלות, ואת הנערים אשר לפניהם יראו לנשמות גדולות אשר עודן באבן. ועליהם לתצמיחן ולהטריחן. גנו ועא בגן ד' לעבדה ולשמרה, ואף אם יראה בהם נערים אשר לפי הכרתן מרי נפש הם ומרות רעות להם, ידע שוה מבע של גרעיני הנשמות ובוסר המלאכים. מרים הם בחניטתם ומלאים עסים בגדלותם. אין מרח וטבע רע בתחלט בילד ישראל הורונו קדושי ישראל הבעש"ט ותלמידיו אחריו זצ"ל. רק שצריכים לדעת איך לשמש בהם ולגדלם. למשל אם יש לפניו תלמיד במדת עקשנות שחיא רעה, וסובל המלמד ממנו הרבה. יתבונן וחיי כאשר יגדל ויקבל עול תורה ועבודת ד׳ כמה תהי כל עבודתו בעקשנות ובמסירות נפש. לא קל ולא הפכפך יהי, איש ישראל כמו שדורש המדרש יהי, (בר"ר ל"ט) אם מעמיד דברים כחומה. עיש. בכל דברי עבודת יהיי חזק כחומה בצורה. ואם יראה תלמיד במדת הכעס, הן אמת שבאופן זה שהנער משמש עתה במדת כעסו רעה היא עד מאד, הבל האם בשביל זה יכולים להחלים עליו לאמר שורש סורה ראש ולענה בו נמוך וגרוע הוא בטבעו. האם לא נשחק אנו על שוטה ששמע את תחלת האחרוג וחטף לאכול זרע גרעין או בוסר ממנו. ויצעק ויעולל עליו לאמור. פרי מר וארסי הוא האתרוג. והאם יכולים לשער מראש את גודל התועלת אשר יכול המנחל והמחנך להוציא מן רעת כעס הכעסן, כאשר יחדור אל קרבו ויקרבתו וילהיב את לבו ונפשו שיהיו מסורים לדי. לאש של מעלה יתחפר כעסו. כל פעשה

(c

13. אדמו'ר ר' חנוך מאלכסנדר (הובא בספר עיטורי תורה דף 57)

וידבר הי אל משה ואל אחרן ויצום אל כני ישראל... סתם הכתוב ולא אמר מה ציוום — אלא. הפסוק שלאחריו "אלה ראשי בית אבותם" הוא הוא הציווי שציווה ה' למשה ולאחרן לאמור לבני ישראל. כלומר: הביטו אל צור מחצבתכם, זכרו מי היו ראשי בית אבותיכם. דעו שצאצאי השבטים אתם, זרע קודש, בני מלכים ואנשי יחס. ועטרת הקוצים של צרדות ושיצבוד לא הולמתכם.